

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ

Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՆԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՅՅՈ ԱՄՆ ՆԱՅՈՑ ԱՐԵՒԵԼՅԱՆ ԵՒ ԱՐԵՒՄՏՅԱՆ ԹԵՄԵՐ

Սույն թվականի սեպտեմբերի 4-ին Ամենայն Տայոց Կաթողիկոս Գաբրիել Բ-ն հայրապետական պաշտոնական այցով մեկնեց ԱՄՆ Տայոց Արևելյան և Արևմտյան թեմեր՝ մասնակցելու Կոլդի հայ համայնքների կողմից կազմակերպված թեմական կարևոր միջոցառումների՝ Բոստոնում «Տայ Ժառանգության զրոսայգու» և Լոս Անջելեսի առաջնորդանիստ Սրբոց Դևոնյանց Մայր Եկեղեցու բացմանը։ Վեհափառ Հայրապետին ողևկցում էին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբան Տ. Շահեն աբեղա Անանյանը և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Կրեկարական համակարգի օրարարներ մամուլի գրասենյակի պատասխանատու Տ. Կրքիճ քին, Դևոնյանը։ Լոս Անջելեսում սեպտեմբերի 10-ին Տայոց Հայրապետին միացան հայրապետական շքախմբի մյուս անդամները՝ Կոտայքի թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Առաքել Կապ, Քարամյանը, Գեղարքունյաց թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Մարկոս Կապ, Նովհաննիսյանը, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ՔԴԿ փոփոխ Նոգեշնորի Տ. Վարդան աբղ, Նավասարդյանը և Վեհափառ Հայրապետի գավազանակիր Նոգեշնորի Տ. Անանիա աբղ, Ծափուրյանը։

Նորին Սրբության ուղևորությունն անցավ Փարիզով, որտեղ Վեհափառ Հայրապետը հանդիպումներ ունեցավ Ֆրանսահայոց թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Նորվան աբղ, Զաքարյանի, թեմական և ծխական վարչությանը, ինչպես նաև թեմական պարզամավորական խորհրդի ներկայացուցիչների հետ։

Սեպտեմբեր 9-ին ձեռամբ Ամենայն Տայոց Հայրապետի կարարվեց Բոստոնի «Տայ Ժառանգության զրոսայգու» հիմնարկների արարողությունը։ Այս կարևոր ձեռնարկի հիմնական նպատակն էր ԱՄՆ ազգայության և անկախության օրրաններից մեկը հանդիսացող Բոստոն քաղաքում արվեստի հուշակոթողի տեսքով հավերժացնելու Տայոց Յեղատպանության անմեղ գոհերի հիշատակն ու նրանց սերունդների արդար պահանջը՝ վերականգնելու պարմական արդարությունը հաշտ թուրք իշխանությանը և հազարաբարություն միջազգային հանրությանը։ Գնահատելի էին հարկապես մեծագնիվ հայերդիներին՝ Մասսաչուսեթս նահանգի պետական իշխանությանը ներկայացուցիչ Կիար Դիպեր Գութոջյանի և ԱՄՆ Տայոց Արևելյան թեմի թեմական-պարզամավորական խորհրդի անդամ, Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամ Կիար Ջիմ Գալուստյանի՝ հիշյալ հուշակոթողի բացմանն ի նպաստ ներդրած ջանքերը։ Նրանց անմիջական հրավերով ու նախաձեռնությամբ էր, որ բացմանը ներկա էին Մասսաչուսեթս նահանգի նահանգապետ Դարրիլ Դեվալը, Բոստոնի քաղաքապետ Ա. Մենինոն, կոնգրեսմեններ և ամերիկյան իշխանությանը ներկայացուցիչներ։ Նստակ էր նահանգապետի ու քաղաքապետի

դիրքորոշումը Նայոց Ցեղասպանության հարցում. այն պարմական իրողություն է եւ պետք է ճանաչվի ու գնահատվի իբրեւ այդպիսին: Ոչ ոք չի կարող ժխտել այն, որովհետեւ դրա ժխտումն ու դիվանագիտական նպարակներով շահարկումը կհանգեցնի պարմական ճշմարտության ուրացման: Նայոց Նայրապերն էլ իր խոսքում մասնավորապես նշեց. «Միջազգային ողջ հանրության կողմից մերժումն ու դատապարտումն այսպիսի ահավոր ոճրագործությունների պիտի լինեն այն գորեղ սյուները, որոնք ամուր հենարան են համայն աշխարհի խաղաղության հաղթական կամարի»:

Ժամանակակից արվեստի ոգով կառուցվող հուշակոթողն իր արտաքին տեսքով խորհրդանշորեն պիտի հիշեցնի ազատության ու մարդկային իրավունքների համար մարմնաշոյ ըլոր ազնիվ հոգիներին միջազգային հանրության չհատուցած պարտքը՝ Նայոց Ցեղասպանության ճանաչումը:

Սեպտեմբերի 11-ին Ամենայն Նայոց Նայրապերի բարձր հանդիսապետությամբ տեղի ունեցավ ԱՄՆ Նայոց Արեւմտյան թեմի առաջնորդանիստ Սրբոց Աւոնոյանց եկեղեցու օծման հանդիսավոր արարողությունը: Ամենայն Նայոց Նայրապերի հանդիսապետությամբ եւ թեմակալ եպիսկոպոսների ուղեկցությամբ հայրապետական թափորը, հիւրավի, տալավորիչ էր հարկապես հրավիրյալ օտարերկրյա պաշտոնյաների եւ հյուրերի համար, որոնց թվում էր նաեւ Լոս Անջելեսի քաղաքապետ տիար Անտոնիո Վիլարագոսան: Նայրապետական թափորին մասնակցում էին ԱՄՆ Նայոց Արեւմտյան թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Նովնան արք. Տերտերյանը, ԱՄՆ Նայոց Արեւելյան թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Խաժակ արք. Պարսամյանը, Իրաքահայոց թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Ավագ արք. Աստուրյանը, Գեր. Տ. Եփրեմ արք. Թապալագյանը, Բրազիլահայոց թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Տաթև արք. Արիբյանը, Կանադահայոց թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Բագրատ եպս. Գալստանյանը, Գեղարքունիյաց թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Մարկոս եպս. Նովհաննիսյանը, Եգիպտահայոց թեմի առաջնորդ Տ. Աշոտ եպս. Մնացականյանը, Գեր. Տ. Մուշեղ արք. Մարտիրոսյանը (Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսության ներկայացուցիչ), Կոտայքի թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Առաքել եպս. Քարամյանը, Գեր. Տ. Վիգեն արք. Այբագյանը, Գեր. Տ. Վաչե արք. Նովսեփյանը, Սիրիահայոց թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Արմաշ եպս. Նալբանդյանը:

Վեհափառ Նայրապերն իր խոսքում շեշտեց Խաչի խորհուրդի կարևորությունը՝ պարգամերով փարված մնալ նրա հավիտենական խորհուրդին:

Նավարտ օծման արարողության Ամենայն Նայոց Նայրապերի ձեռամբ եւ ներկայությամբ Լոս Անջելեսի քաղաքապետի օծվեց 2001թ. սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչական գործողության արդյունքում զոհված հազարավոր անմեղ հոգիների հիշարակը հավերժացնող խաչքար:

Սեպտեմբերի 12-ի Խաչվերացի հանդիսավոր հայրապետական պարարագն առաջին գոհաբանական աղոթքը դարձավ նորած առաջնորդանիստ Սրբոց Աւոնոյանց եկեղեցում: Ամենայն Նայոց Նայրապերի խոսքերի համաձայն առաջնորդանիստ եկեղեցու կառուցման բարեհաջող ավարտը դարձավ հույսի եւ հաջողության գրավականը, որով հայորդիք պիտի շարունակեն պահպանել լուսավորչական իրենց հավաքը հեռավոր ԱՄՆ-ում. «...թեմի առաջնորդանիստ եկեղեցին օժեցինք Սրբոց Աւոնոյանց անունով, որպեսզի Տիրոջ Խաչին հուսացյալ սուրբ վկաների հիշարակն ու ավանդը, նրանց հավաքի ու հայրենասիրության

օրինակը քաջալերի ու ամրապնդի ձեզ եւ ձեր զավակներին, եւ Խաղաղականի ափերին միշտ շին ու պայծառ լինի հայոց հոգեւոր ու ազգային կյանքը»:

Վեհափառ Հայրապետի այցելությունն ԱՄՆ Հայոց Արեւմտյան թեմ նշանավորվեց նաեւ Լոս Անջելեսի շրջակա քաղաքներում պարսկահայոց եւ պոլսահայոց միությունների նորակառույց շներերի բացումով, որոնց հարկի օրհնությունը կատարվեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ձեռամբ եւ բարձր հանդիսապետությամբ: Հայոց Վեհապետը մեկ անգամ եւս կարեւորեց Սուրբ Էջմիածնի դերն ինչպես ԱՄՆ-ի, այնպես էլ աշխարհի մնացած մասերում բնակվող հայորդիների համար. «Սուրբ Էջմիածնի լուսավորչահասարակ խորանից ճառագող լույսի կաթիլներն այսօր արդյունավորվում են այսպեղ Ձեր մեջ, եւ դրանում մեծ է բոլոր այն հայորդիների դերը, ովքեր անսակարկ սիրով ու նվիրումով են կառուցում եւ շենացնում իրենց ազգն ու եկեղեցին»:

Հայրապետական այցն ամփոփող պաշտոնական ընթրիքի ժամանակ Ամենայն Հայոց Հայրապետն ընդհանուր գծերի մեջ ամփոփեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության, ի դեմս Վեհափառ Հայրապետի, ունեցած հիմնախնդիրներն ու դրանց լուծմանն առաջադրված առաջիկա ծրագրերը: Պաշտոնական ընթրիքին ներկա էին Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության ավագագույն միաբաններից Գեր. Տ. Եփրեմ արք. Թապալագյանը եւ կաթողիկոսական ներկայացուցիչ Գեր. Տ. Մուշեղ արք. Մարտիրոսյանը, ինչպես նաեւ Լոս Անջելեսի քաղաքապետ Կրիստոֆ Գ. Վիլյարագոսան, ԱՄՆ-ում ՆՀ դեսպան Կրիստ Թաթուլ Մարգարյանը եւ այլ պաշտոնավար անձինք:

Սեպտեմբեր 13-ի երեկոյան Ամենայն Հայոց հայրապետին ողեկցող պաշտոնական պարավիրակությունը հրաժեշտ փոխեց Լոս Անջելեսի հայ համայնքին՝ վերադառնալով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին: